

Британське панування в Індії

Бухара

АФГАНІСТАН
КАБУЛ

Тибет
Лхаса

НЕПАЛ (в)

Делі

Індія
(Брит.)

Діу
(Порт.)

Даман
(Порт.)

Калькутта

Бірма
(Брит.)

Бомбей

Нова-Гоа
(Порт.)

Бенгальська
затока

Пондішері
(Фр.)

Андаманські
О-ви
(Брит.)

Лаккадівські
О-ви (Брит.)

Мае
(Фр.)

СІАМ
БАНГК

АРАБІЙСЬКЕ
МОРЕ

Малді
котра
т.)

Нікобарські
О-ви (Брит.)

Шейлон

Етапи підкорення Індії Великою Британією.

1600р. – створення
Британської Ост –
Індської компанії

1639р. – заснування
першої фортеці у
Мадрасі

1668р. – оволодіння
Бомбеєм

1757р. – захоплення
Бенгалії

1744 – 1761рр. –
війна британської та
французької Ост –
Індських компаній

1690р. – заснування
порта і фортеці
Калькутта

1773р. – перехід
Індії у володіння
Британії

30-і роки XIX ст. – майже вся Індія
опинилася у володінні Британії

Система колоніального управління Індією

```
graph TD; A[Система колоніального управління Індією] --> B[Британська Індія  
управління британського  
колоніального апарату на  
чолі з генерал -  
губернатором]; A --> C[Інші території Індії  
номінальне  
управління з боку  
індійських князів];
```

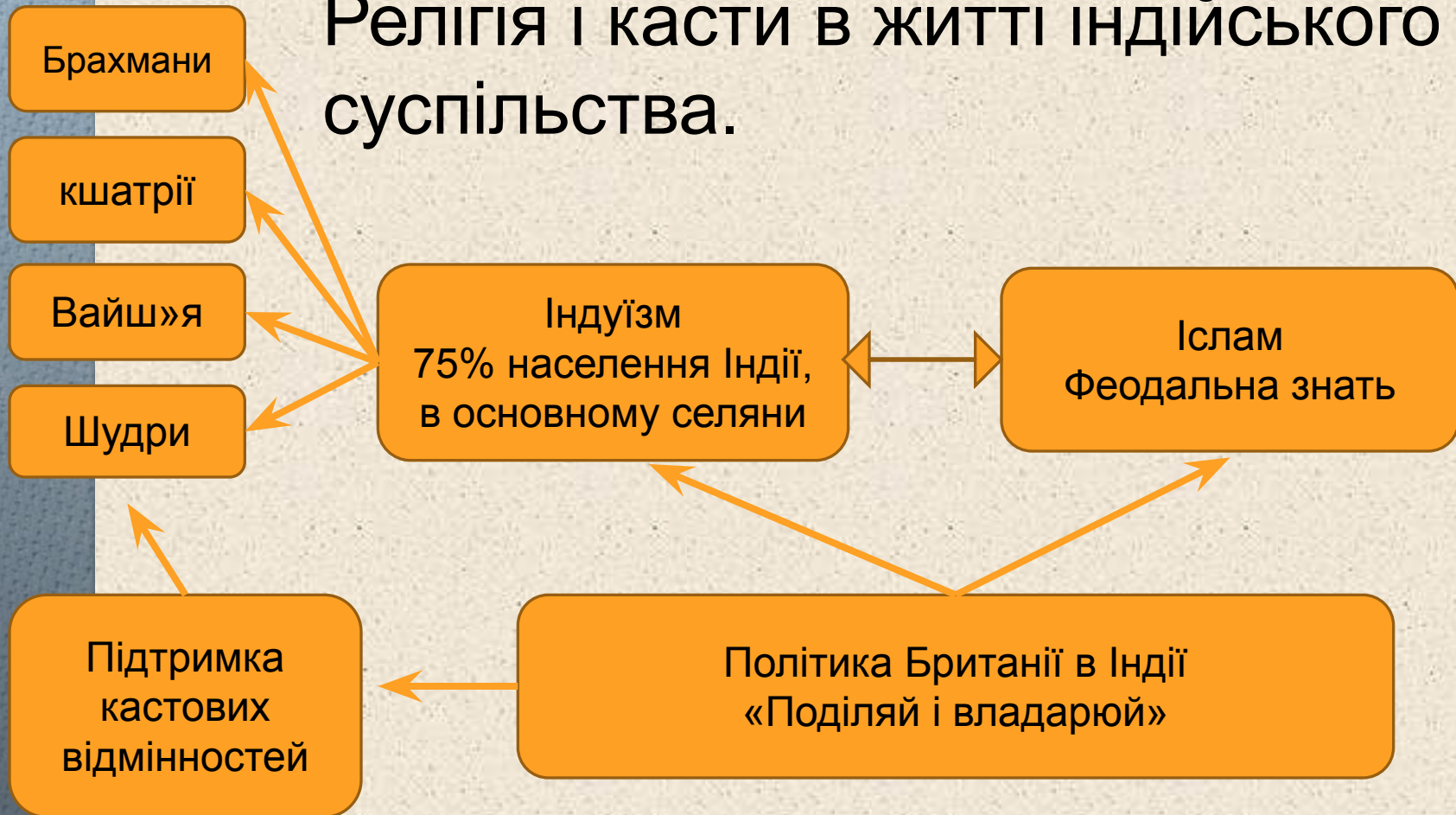
Британська Індія

управління британського
колоніального апарату на
чолі з генерал -
губернатором

Інші території Індії

номінальне
управління з боку
індійських князів

Релігія і каста в житті індійського суспільства.

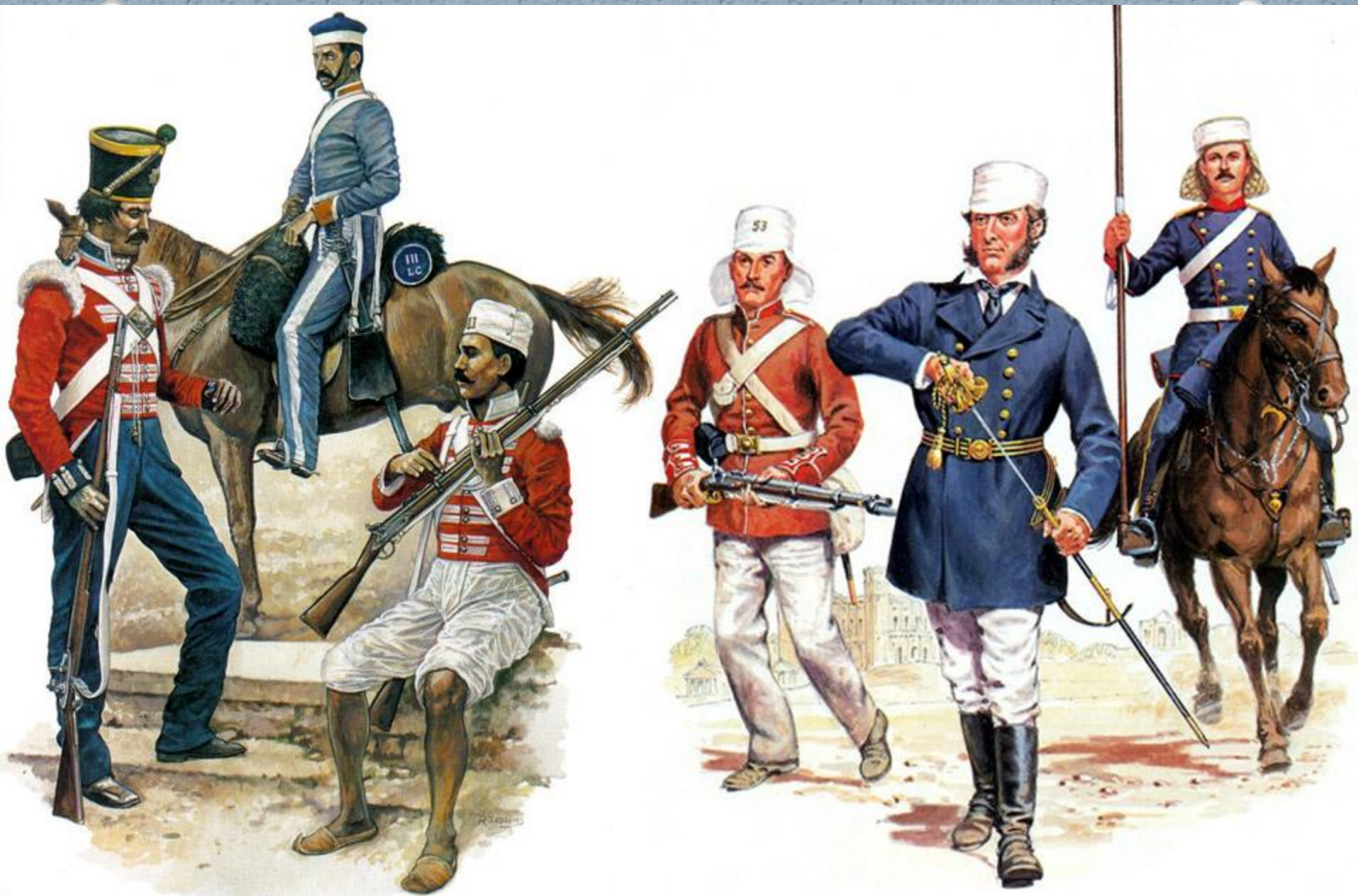

Повстання сипаїв

- Сипаї – наймані солдати в колоніальній Індії, що набиралися з місцевого населення.
- Сипаї не мали права займати керівні посади в армії.

Сипаї

Передумови повстання сипаїв

- 0 Діяльність християнських місіонерів
- 0 Підкорення князівства Ауд, більшість сипаїв були з Ауда
- 0 Скорочення привілеїв для сипаїв
- 0 Підвищення податків
- 0 Відсутність пенсій
- 0 Зневага англійських офіцерів
- 0 Неможливість просунути по службі
- 0 Менша платня, ніж в інших військах
- 0 Конфіскація земель в індійських феодалів

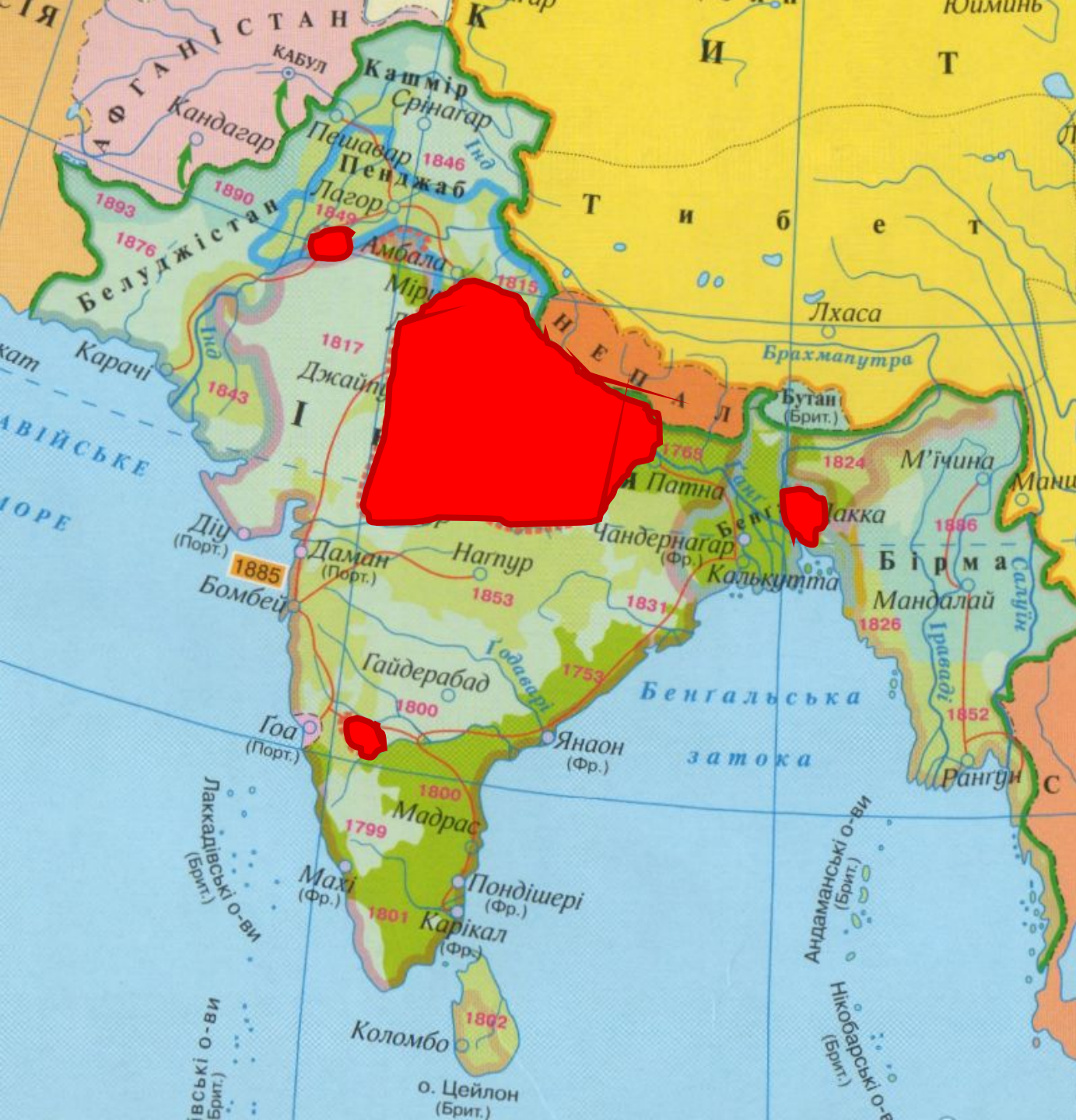
Причини повстання 1857 – 1859рр.

Британська політика «поділяй і владарюй»

1848 – 1856рр. – різке збільшення податків на селян, ліквідація податкових привілеїв брахманів.

Позбавлення місцевої знаті економічних та політичних прав

Привід до повстання – роздача в сипайських частинах патронів, змащених коров'ячим та свинячим жиром.

ІНДІЯ

Території, підпорядковані Великій Британії

- у 1805 р.
- у 1805–1858 рр.
- у 1858–1893 рр.

Князівства і території під управлінням місцевих індійських правителів

1848 Роки установа колоніальної влади

Провінції і райони з переважним проживанням:

- індусів
- мусульман
- буддистів
- сикхів

Місце початку повстання трьох сипайських полків 10 травня 1857 р.

Райони повстання сипаїв у 1857–1859 рр.

1885 Створення Індійського національного конгресу (ІНК)

Індія у складі Британської імперії (1900 р.)

Вторгнення британських військ до Афганістану під час англо-афганських війн 1838–1842; 1878–1880 рр.

Картина В.Верещагина «Страта Сипаїв», 1884

Наслідки повстання

1858р. - розпуск Ост-Індської компанії

Державне управління Індією через уряд на чолі з віце - королем

Проголошення релігійної терпимості

Поява місцевої інтелігенції, чиновників

Відкриття університетів у Калькутті, Бомбеї, Мадрасі

Амністія частині повстанців

Заборона підвищення податків

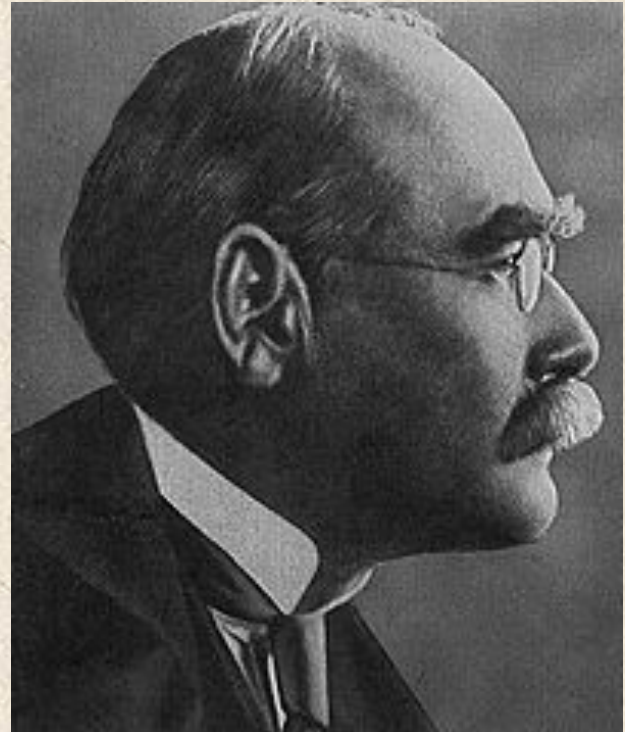
Недоторканність земельної феодальної власності

Сіпайські полки втратили артилерію

Міф про «тягар білої людини»

- 1899р. Р.Кіплінг написав вірш «Тягар білої людини».
- Основна ідея вірша – прославляння ролі «білої» людини, яка мала залучати народи колоній Британії до європейської цивілізації.

*«... Несіть тягар білих
І кращих синів
На тяжку роботу пошліть
За тридев'ять морів;
На службу до підкорених
Похмурих племен...»*

Редьярд Кіплінг

Міф про
«тягар білої людини»

Карикатура,
на тягар білої людини

Індійський національний конгрес

Партія була заснована в 1885 році

Англійці дозволили її діяльність бо керівництво обрало не революційні методи боротьби, а **тактику поступового тиску** на владу для задоволення своїх вимог.

- Дахабадж Наороджі,
- Даністав Едулжді Вача,
- Вовеш Чандра Бонерджі,
- Сурентранатх Бонерджі,
- Мономхун Гхосе,
- Аллан ОктавіанЮм
- Вільям Веддербурн